

13.86x15.83	2	42	עמוד	ידיעות ח"פה	06/01/2012	30312704-0
מכללת לוינסקי לחינוך - 100286						

צעירים ערבים מעטים לפנות לגורמים פורמליים בבעיות סמים ואלכוהול

כך עולה ממחקר, שמצביע גם על כך שהמורים והיועצות בבית הספר משוכנעים דווקא כי התלמידים פונים אליהם לייעוץ בנוגע לסמים ואלכוהול ■ חבר המועצה הישואם עבדו: ברוב בתי הספר אין פסיכולוג או אחות, והצעירים מרגישים שאין להם פנים מוכרות לפנות אליהם כשהם במצוקה כה קשה

מאת מיכל ירון וחדיד רשי

צעירים ערבים נוהגים לפנות לעזרה בנושא שימוש בסמים ואלכוהול לחברים ולהורים, ומעט מהם מסתייעים בגורמים פורמליים. כך עולה ממחקר שנערך במכללת לוינסקי על-ידי ד"ר יצחק גילת, ד"ר רחל שגיא, ד"ר חוסני שחארה ופרופ' חנה עזר בשיתוף הרשות הלאומית למלחמה בסמים ואלכוהול. מהמחקר עולה כי 10% מהמתבגרים שענו על השאלון דיווחו על שימוש בסמים בלתי חוקיים וכ-50% מהם דיווחו על צריכת אלכוהול.

נתון נוסף שעולה מהמחקר הוא שרוב התלמידים הערביים כלל אינם מכירים את קווי הסיוע המיוחדים בנושא סמים ואלכוהול העומדים לרשותם. רק 20% מהם מכירים את הקו הפתוח שמפעיל משרד החינוך ואחוז דומה מכיר את הקו שמפעיל לה עמותת אל-סם. זאת בעוד ש-15% בלבד מהנחקרים מכירים את הקו שמפעילה הרשות למלחמה בסמים.

כמו כן, המחקר מצביע על כך שבעוד שבני הנוער הערביים משתפים במצוקתם את המעגל הקרוב להם ולעתים רחוקות פונים למורים וליועצים, הצוות החינוכי בבתי הספר סבור כי התלמידים רואים בו מקור לסיוע בכעיות בסמים ואלכוהול. "מן המחקר

הנוכחי עולה כי יש להביא למודעות אנשי הצוות את הגורמים המקדמים פנייה לעזרה והגורמים המעכבים פנייה לעזרה בקרב תלמידים", צוין במחקר. חבר המועצה הישואם עבדו המרצה במכללת הערבה בית האקרמית אינו מופתע מהנתונים. "רוב בתי הספר של הציבור הערבי בחיפה הם פרטיים, אך גם בבתי הספר הפרטיים וגם בציבוריים אין פסיכולוג חינוכי צמוד או אחות בתוך בית הספר, ולכן תלמידים מרגישים שאין להם גורם מקצועי בבית הספר שהם יכולים להרגיש נוח לפנות אליו. חבל שבגלל בעיות תקציב, תלמידים מרגישים שאין מי שייתן להם מענה כשהם חווים קושי כה גדול. חשוב מאוד שבבתי הספר יהיה מספיק כוח אדם כדי לאבחן תסמינים של בעיות כל כך בוערות, כמו אלכוהול וסמים. לדעתי, בגלל היעדר גורמים מקצועיים בחלק מבתי הספר, התלמידים לעתים מרגישים נוח יותר לפנות לאנשים הקרובים אליהם, כמו בני המשפחה והחברים".

במשרד החינוך במחוז אמרו בתגובה כי נתון נוסף ממחקר מוכרים להם, כמו גם העובדה שילדים מוצאים בהוריהם ובחבריהם הקרובים כתובת לבעיותיהם. "במקומות שבהם מתקיימים תהליכים משתפים תוך דיאלוג פורה ואמין נמצא כי גם הצוות החינוכי משהווים מהווים דמות משמעותית בחיי הנוער", נמסר ממשרד החינוך במחוז.